

Передплата

на «РУСЛАНА» виносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . . . 20 кор
на пів року . . . . . 10 кор
на чверть року . . . . . 5 кор
на місяць . . . . . 1-70 кор

За границею.

на цілий рік . . . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирнеш ми очи і душу ми вирнеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудни.

Редакция, администрация і експедиция «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровського (Хорунщини). Експедиция місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавемана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Рекламні неопечатані вільні від порта. — Оголошення звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Відродина Литви супроти польської ідеї яко аналогія до відродин Русії*)

(X) Національне питання і відродина народів на основі національної ідеї — се була головна проява XIX-го століття, а на склоні сего століття здавало ся, що національна ідея зійде зовсім із світової видівні і зробить місце суспільно-політичним питанням. Тимчасом, якнебудь і державні керманічі і визначні політики були приневолені під напором економічних відносин звернути бачність на суспільно-політичні справи, національне питання не лише не уступило з видівні, але навпаки на склоні XIX. ст. ще більше заострило ся і особливо в державах з мішаним населенєм викликувало нераз острі пересилєня і боротьби. Досить указати нпр. на Бельгію, Австро-Угорщину ітп. В Росії самодержавна система не допускала до того, щоби там національне питання висунуло ся на дневну чергу в такій формі, як се стало можливим в конституційних державах. А всеж таки і там помимо державного і цензурного гнобленя індивідуальність ріжних тамошних народів проявляла ся супроти обрусительної і обєдинительної системи, а коли самодержавна система і обєдинительна ідея розпадає ся під страшними ударами японських витязів, виривають з більшою силою змаганя ріжних народів поселених в Росії до самостійного розвитку на основі національної ідеї. Бачимо се між иншим на литовськїм племені, котре тепер напинає всі сили, щоби зберегти і розвинути свою національну окремішність і самостійність.

Се змаганє чимало занепокоїло деяких польських політиків, котрі не хотять Литовцям признати права на самостійне національно-культурне встанованє. В сій справі розвела ся вельми жива розправа поміж прихильниками і противниками національного руху Литовців, а з польської і литовської сторони появило ся крім журнальських статей кілька брошур в тій справі. Згадати тут годить ся *Głos Litwinów do młodej generacyi magnatów i obywateli i szlachty na Litwie, Tyłża, 1903.* — *Odpowiedź młodego szlachcica litewskiego, — Futurus, o prawdę i zgodę z powodu głosu Litwinów do magnatów, obywateli i szlachty na Litwie i Odpowiedź młodego szlachcica litewskiego, Lwów 1904.* — *Nowe hasła w sprawie odrodzenia narodowości litewskiej* Kołumunt, Lwów 1904, на останку і наведена в горі розвідка Гербачевського.

Литовське племя числить около 3½ мільона душ в губернії ковненській, а вчасти в сувальській, виленьській, городненській

*) Недавно появила ся в Кракові цікава розвідка п. з. Józef Albin Herbaczewski, *Odrodzenie Litwy wobec idei polskiej*, 79 стор. 8-°, котра займає ся виривувшим нині питанням відродин Литви. Се питання має стілько схожости з укр.-руським питанням, що вважаємо для нашої суспільности хосєним обговорити єю розвідку.

і витебській і говорить литовською мовою, належною до індоевропейської вітки. Письменство литовське поки що вельми ще убоге, але останними роками проявив ся там живий рух, котрий заповідає гарні успіхи, а рух сей відбуває ся на строго культурних основах, котрі є головним жерелом народної самостійности. Сі змаганя Литовців мають стілько схожости із змаганями Русинів до національних відродин, що обговоренє всего того буде не тільки цікаве, але й вельми поучне для нашої суспільности.

Гербачевський бажає своєю розвідкою звернути бачність і Поляків і Литовців на особливу досяглість сучасної хвилі, що заповідає якесь переобразованє в обсягу внутрішнього життя держав і народів. Столітє XIX-е було столітєм політичної революції, переобразованєм монархічної ідеї; XX-е столітє розпочало свою владу культурною революцією, а народна культура в звязи з релігією в сучасній хвилі починає мати досягліше значінє. Національну боротьбу проникає лише одна думка: оборона народної культури, котра своєю питоменностю і окремішностю запоручає політичну незалежність.

Відродина Литви є в тісній звязи з єї культурним розвитком, спинюваним довгими віками. Спинюване народної мисли і гнобленє прояв культури індивідуальної мусіло викликати відпір з боку збитої маси, що не може вєтвувати без єї культури, а сей відпір став політичним актом зверненням проти всего, що загрожує культурній самостійности. Се генеза відродин Литви.

Автор бажає, щоби литовський нарід складав ся не з одного суспільного стану, але з ріжних живел, індивідуально відмінних, але ідеово зєдинених. Чим ріжнороднійша душа народна, тим могутнійша культура в усіх проявах народного життя. Він не радить відриванє шляхти від литовського народу. Співділанє і навізаводи всіх верств суспільних і станів, що творять нарід, повинно оперти ся на рівновазі і гармонії суспільній. Ніякий стан, що має силу традиції, не повинен бути знищений, анї усунений без втрати для могутности народного духа. Нарід повинен жити повним життям, при участі всіх культурно-суспільних чинників. Людова культура, при всій наперечній красі і глибині, проявляє ся в суспільнім і політичнім житю звичайно односторонно, щоби її можна уважати одиноким виразом повного народного життя. Лише в злучі культури всіх станів суспільних треба глядіти справдєнної ідеї національної. В єдности сила, в роздробленю смерть. Людова інтелігенция, розєднана з шляхотською інтелігенцією, не зможе витворити імпонуючої культури народної в поезії і штуці. Участь литовської шляхти у витвореню народної культури є конєчною, яку починають відчувати найінтелігентнійші сини литовського народу.

Нєсвідомість є найбільшим лихом. Дятого Гербачевський хоче пізнати етно-

графічну Литву і оцінити її опісля предметово, без всякого упередженя і пересуду, не стає на партійнім становищі, а хоче пояснити се питання в інтересі правди. (Дальше буде).

Заостренє на Угорщині.

Нині стане нове угорське правительство перший раз перед соймом. Виконуючий комітет партії незалежности предложив пленум партії через свого презеса Кошута ухвалу, після якої коаліція поставить в палаті внесенє, щоби новому правительству заявити вотум недовіря. Се внесенє мають поставити безпосередно по відчитаню королівського письма і зовсім коротко умотивують. В разі якогось атаку правительственной партії на лівцю, відповість на него Апошій; колиб Феєрварі розвинув правительственну програму, відповість Юлій Авдраши. Вкінці ухвалено жадати поіменного голосованя над вотум недовіря.

Партії людова, Банфі-ого і диссидентів приняли внесенє комітету коаліції.

Двайцять п'ять членів палати магнатів ухвалило в палаті магнатів внесенє на вотум недовіря до кабінету, яко непарламентарного правительства.

Внесенє виконуючого комітету коаліції відчитано в ліберальнім клубі, а знатна часть єго членів заявила ся за тим, щоби ген. Феєрварю му виявити в палаті вотум недовіря. Сему спротивив ся гр. Тіса і підвіс, що ліберальна партія не повинна дати втягнути ся в сильця коаліції. Впрочім се було би безцілним. Коаліція хоче повалити нове правительство, а ліберальна партія не може мати наміру поваленя сего правительства, бо знає дуже добре, що в теперішній хвилі инше правительство не може дати зложити ся. Бєсідник заявляє ся тому тільки за ухвалою резолюції ліберальної партії.

Виконуючий комітет ліберальної партії предложив іменню ось як внесенє пленумови ліберальної партії: Понеже ліберальна партія остала в меншости при послїдних виборах до сойму, тому з вдоволенєм прийнято до відомости факт, що правительство, яке вийшло з єї лона, уступило.

Натомість з жалем бачить деякі ріжницї, заходячі межі Коронаю а теперішню більшостию палати, що виходить на шкоду парламентаризму і народного життя та було причиною, що не було можна до тепер утворити правительства, яке опирало би ся на соймовій більшости, а тільки треба було утворити непарламентарне правительство. Такого правительства ліберальна партія не може дарити своїм довірем, бо она стоїть строго на основах Деака. Належить всьо вчинити, щоби як найскорше прийшло до керми правительство, оперте на довірю Корони і соймовій більшости.

Голосованє в сій справі відбуде ся нині вечером, а в найліпшій разі, як виходить з дотичних вісток з Будапешту, можна надїятися знов якогось числа диссидентів з лівці на користь опозиційної коаліції.

3 бразилійської Русі.

(Допись з Ірасеми, рускої колонії в Парані в Бразилії з 10. мая 1905).

(Дальше).

На Люцені є головна церква на Ірасемі і три менші на лінійах: Silva, Costa Carvalho і Моема. Школа о двох відділах є на Ірасемі. На Costa Carvalho і Моема вже побудовані школи, а в Silva має будуватись.

Кольонія Люцена лежить на границі межі станами Sta Catharina а Parana. Землі Русинів замешкалих на лінійах Irasema, Costa Carvalho (вимовляє ся Карвайо) і Моема припирають безпосередно до пралісів. Як много того ліса, годі знати. Самі Бразиліяни сего не знають. В кождім разі більше, як сто миль. Тут перемешкує дике племя Індіан: Ботокуди, котрі нашим людям на сих лінійах добре дали ся в знаки. Много з наших людей згнуло з їх руки. Однак тепер спокій з ними. Від двох літ не було жадного випадку; нікого не вбили, крім кільканадцять штук худоби і безрог. Часом тільки було чути їх свисти, крики а-гу, а-гу, або розмову подібну до уриваного сикава вузів. Земля тут з малими вмітками добра. Всюди твердий ліс. Кождий з кольоністів дістав 25 гектарів ліса на сплату. Однак ся земля не є дотепер їх власністю, понеже мало хто єї сплатив. Дотепер, сказати можна, четверта часть Русинів сплатила свої частки. Землю сю могли кольоністи давно вже сплатити, бо давніше були далеко ліпші зарібки, як тепер, а притім плачено добре за плоди наших кольоністів — і то грішми. Наші люди все вірили, що прийдуть кораблі і що цісар забере їх назад до Галичини, або казали, що за землю не будуть нічого платити, що єї даром дістали, хоч на паперах, які дістали, було написано¹⁾, що до 6 літ мають землю сплатити, та ніхто — на жаль — не найшов ся, котрий би їх поучив був, що сплатити мусять. А противно много людей, особливо купців²⁾, удержували Русинів в тім фальшивім погляді, що за землю не мають платити. Ціна одного шакра (25 гектарів ліса) виносить около 400 мільрейсів. Правительство натискає тепер дуже на сплату, а о гріш тепер трудно. З молодих кольоністів, котрі тут поженились, не кождий має свою землю; часто мешкає на однім ґрунті батько і жонатий син. Хат порядних мало. Тепер починають ставити ліпші хати з різаних дошок. Будянків господарських тут нема, лишень шопи на кукурудзю та жито. Зваряди господарські ось які: «fence» найважніше: є то рід ножа на друкку, без якого тут кольоніст не обійде ся; дальше мотика і сокира. Близше Курітиби, де вже ліси давно виявицили, уживають плугів. Управа землі на сім полягах: Найперше кольоніст чистить ліс, отже фойсою витинає корчі, пнучі рослини, траву, а потім стинає дерева. Де ще росте «ribeiro», рід ялиці (там земля все гірша), то стинає дерева іде скорше, як н. пр. на Antonio Olyntho, але тут на Люцені ліс твердий, дерева повязані з собою пнучими рослинами, часом ще твердшими, як дерево, 2—6 цалів і більше гребими (ті пнучі рослини зовуть наші люди шнурами). Такий ліс рубати, де суть ті шнури, небезпечно. Підрубують много дерев, повязаних тими шнурами і разом їх валять. При тій роботі вже много людей згнуло: відорве ся шнур і вже по житю чоловіка. Рубанє ліса триває найменше місяць — се найтяжша робота. Сей зрубаний ліс схне около 6 тижнів; потім его палять, колами роблять ямки в землі і там садять кукурудзу або фасолію. Земля від огню крушіє. Коли палять ліса, тоді такі дими, що один другого не видить; при тім є такий тріск та гук пучаючого дерева, що оглухнути можна, якби сотки гармат грало. По зібраню кукурудзи сіють звичайно на тім самім місци жито. По зібраню жита лежить ся земля около 3 роки облогом. На ній поростають корчі т. зв. сарнега. По трох роках туо сарнега-у стинають, палять і знов садять. Головно учравляють ту кукурудзу, фасолію (2 рази до року), жито (росте корчем), сіють

трохи вівса, котрий тут дуже добре удає ся. Сіють і лен, котрий родить ся тут далеко ліпше, як в Галичині. З льну починають наші люди виробляти полотна. Гречка видає тут 2 рази тільки, що в Галичині (два рази до року), але щож, не можна єї устеречи перед муравлями. Муравлі то правдива кара Божя Бразилії. Зітнуть і знесуть до чиста. Звичайно зносять вночі. Перед ними годі устеречи ся, часом і кільометер ідуть по під землею. Гнізда закладають на землі і під землею. Коноплі тут не удають ся. Пробовано садити в різних часах; часом зійшли, але скоро і ухли. Пшениця тут не все удає ся, а що більше — вироджує ся в жито. Коли єї посеє ся другий або третій раз, цілком подібна до жита, навіть і в смаку. Жадного зерна тут не мож тримати довше, як рік, по році чисто зідять мушки. Ярина тут добре удає ся, коли мурашки не знесуть, але насіння не видають. Насінє видає лиш петрушка, салата і рідко бураки. Садовини дуже мало. Німці плекають часом, але рідко; дерева низькі, карловаті, найвище 1 1/2³⁾ високі. Овочу видають мало, а притім і половини того смаку не мають, що в Галичині. Давніше мали наші кольоністи добрий дохід з herva mate т. є з бразилійської гербати, але тепер курс єї так упав, що не варто коло неї робити. За «agoba» з 15 кільо платять 1 мільрейс. Лиш кільканадцять наших кольоністів (на Люцені) мають вози та вивозять збіже і инше, другі мають в приближеню в половині ло коневі, а майже кождий має корову. Дальше годують безроги (лиш чорні), так для свого ужитку, як і на солонину, на продаж. Наші Русини ходять тут з паньска в короткім одію, бо довге одіне, яке носили в Галичині, тут непрактичне, бо в споді корчі, скоро обідресь. Дівчата ходять в більший части по народному: в корсетах та вишиваних сорочках. Парубки ба і старші починають вбирати ся по народному. Минулого року сировадив я взірці до вишиваня з Галичини. Молодше брацтво при церкві мусить бути убрane при процесіях по народному.

Ремісники суть по части свої: трох шевців і пару полатайків та чотирох кравців. Суть і свої «vende» т. є крамниці. Найліпше з наших вендарів стоїть Евстахий Прокопак, котрий має венду (склеп) на Люцені (ніби місточко) і на кольонії S. Pedro. Є заравом і шевцем і вже не зле доробив ся, а що найважніше: позістав добрим і щирим Русином. Наші люди не рвуть ся дуже до торговлі, а се тут найбільше поплачує, однак треба много оборотности. Убрane, матерія і ушитє тут дороге. Звичайна матерія на убрane коштує найменше 16 мільрейсів, біле найменше 8 мільр., капелюх суконний найліпший 5 мільр., черевки 9 мільр., отже разом 38 мільр. Кождий кольоніст зуживає хоть 2 убрания на рік, а коли родина більша, то се дуже дорого виносить. А ціна того, що наші люди продають, дуже низька, часом і праця не виплатить ся. А що найважніше — майже всьо полягає в більшій части на виміні т. зв. «traco». Готовий гріш дуже тяжко дістати. Ціни в Бразилії дуже несталі, скоро підносять ся, але скоро і спадають — в двох-трох днях. Ціни продуктів кольоністів більше менше такі:

Міри: cargeiro = 3 alqueires = 12 quartas = 120 litros, alqueire = 2 arrobas = 30 kilos.
1 cargeiro жита = 3—9 мільрейсів
кукурудзи = 4—10 мільр.
фасолі = 6—12 мільр.
бульби = 6 мільр.
курки від 30 до 500 рейсів
12 яєць від 300 до 500 рейсів.
(Конець буде).

3 державної ради.

На внесенє пос. Кльофача відчитано дословно внесенє та інтерпелляції, між якими було і внесенє пос. Брайтера о уділенє субвенції місту Львовови в асанацийних цілях.
Пос. Вольмаєр ставить нагле внесенє з причини нагду робітників на посла і члена краєвого виділу д-ра Шайхера, якого мимо его сьвященничої одежи тяжко побито так, що єму метри.

грозять утрата лівого ока. В дискусії висказано своє обуренє на сей факт пп. Врaбeц і Штайнер, з котрих перший винив за се християнсько-соціальних, а другий соціальістів. Міністер внутрішних справ гр. Билляндт-Райдт прилучає ся іменем правительства до виразів обуреня і запевнює, що правительство постарає ся о примірне покаранє винних та не стерпить уживаня средств терору і насиля. Пос. Шумаєр осуджує поступок але вину за него відпирає від соціальістів, а пос. Штернберг накидує ся на соціальістів, немов то они відвертають увагу робітників від двора і правительства, атакуючи всі верстви і стороництва.

По промовах генеральних бесідників ухвалено наглість внесеня, а відтак і само внесеня. З дневного порядку приступлено до першого читаня бюджетової провізорії. По промові пос. Зомера (Всевімця), який жадав усуненя славянських паралельок при учительских семінариях в Тшівні і Опаві, виступив по с. Скене з промовою против поспішної будови водних доріг. Бесідник звертає увагу, що господарско-фінансова політика парламенту з послідних літ мусить довести до фінансового переселеня. Остерігає палату перед надто поспішно переведенним свого часу в палаті законом про будову водних доріг, без достаточних студий і докладного кошторису. Переведенє сего закона мусить довести до еще більшого переступленя кредитів, чим при будові альпейских зелізнаць. До тепер еще не випрацьовано подрібних проєктів, а ті що вже є готові, виказують, що будуть величезні переступленя кредитів, при чім про опрочентованє інвентованого капіталу і рентовности каналів навіть не можна думати. Ухвалений каналовий закон доказує дитинно найвне довіре палати.

На сім перервано наради а по полагоджено формальностей замкнено засіданє до нині.

Драматичний конкурс краєвий.

Виділ краввий Королівства Галичини і Володимирії разом з Великим Княжеством Краківским розписує сим конкурс з преклюзивним речинцем до кінця грудня 1905 на оригінальні, чистим руским язиком написані твори сценічні з обсягу драмату, поважноі комедії і народних штук зі співами або без співів такого обсягу, щоби заповняли цілий вечер театральний.

Конкурсні твори треба прислати в повнішим речинци під адресою Виділу краввого у Львові, заосмотрені знаком або моттом автора, котре треба помістити також на замкненій коперті, містячій в собі в середині імя, назвище і докладну адресу автора.

Твори, оголошені вже друком, а також представлені на котрій небудь сцені, навіть аматорській а також манускрипти писані власною рукою авторів або нечитким письмом є виключені з конкурсу. Також не припустить ся до преміюваня творів авторів вже нежнучих, хотья би доси не були оголошені.

В просягу трох місяців по упливі конкурсового речинця слідує рішенє конкурсу і признанє нагород окремою комісією конкурсною, котра збере ся в Виділі краєвим під проводом члена Виділу краввого д-ра Йосифа Верещинського.

- До тої комісії Виділ краввий запросив:
1. Впов. д-ра Станислава Дністрянського, ц. к. професора Університету львівського;
  2. Впов. Михайла Глиджука, члена Виділу краввого;
  3. Впов. д-ра Михайла Грушівського, ц. к. професора Університету львівського;
  4. Впов. Ілію Кокорудза, ц. к. професора академічної гімназії у Львові;
  5. Впов. д-ра Олександра Колессу, ц. к. професора Університету львівського;
  6. Впов. Іляріона Огонювського, ц. к. професора академічної гімназії у Львові;
  7. Впов. д-ра Евгена Олесницького, посла на соім краєвий;
  7. Впов. д-ра Кирила Студинського, ц. к. професора Університету львівського;

¹⁾ чого наші Русини аві читати не вміли, аві не розуміли. — Т. Р.
²⁾ очевидно чужинців — з свовкорисних зглядів, щоби справлену Русинами землю на ліцитації за будьщо купити. — Т. Р.
³⁾ автор опустив слово; мабуть має бути: метри. — Т. Р.

9. Влов. Володимира Шухевича, ц. к. професора школи реальної у Львові.

Конкурсера комісія рішить більшістю голосів і признасть чотири нагороди а іменно:

першу в квоті 800 К.

другу „ „ 500 „

третю і четверту по 350 К.

чотиром творам признаним найліпшими в поміж надісланих на конкурс, без огляду на рід твору, щоби лаше кождий з них належав до родів наведених в сім оголошеню.

Комісія може проте, всі чотири премії признати творам одного рода.

Оголошене вислїду конкурсу за посередництвом публичних писем і виплата нагород слїдує в місяць цвітня 1906 року.

Нагороджені твори стають ся власностно товариства «Руска Бєсїда» у Львові з виключним правом представляти їх на сцені.

Манускрипти, надіслані на конкурс будуть звернені властителям на їх кошт разом з замкненими копєртами, сли вкажуть Виділови краєвому в инший спосіб своєї адреси.

З Ради Виділу краєвого.

У Львові, дня 9, червня 1905.

Піотровскій.

Н О В И Н К И.

— Калєндар. В четвер: руско-кат.: Кирила, Теклі муч.; римо-кат.: *Боже Тїло*. — В п'ятницю: руско-кат.: Тимотея, Антонїни; римо-кат.: Зенона.

— **З Товариства св. Ап. Петра.** Дня 14. с. м. відбули ся в духовній семінарії у Львові загалні збори членів Товариства помочи бідних греко-кат. церков ім. св. Ап. Петра. Учасників було 31. По утвореню зборів головою Тов-а, о. Т. Пюрком, секретар о. І. Давидович зложив звіт в діяльності виділу за послїдний рік. Виділ дбав про побільшенє фондів і в тій справі відносив ся з просьбою до правительства о запомогу з доходів державної лотерії, переговорював з дирекцією «Народної Торговлі» шо до відступлення певного проценту з розпродажі церковного сьвітла і рішив видати 10-сотикові «цєголки» для розпродажі на будову церков. З предложеного о. С. Мохнацим касового звіту показало ся, шо в 1904. року було доходу 8297 К 22 с, розходу 440 К 30 с, а в касі остало 7856 К 95 с. Більші квоти на цілі Тов-а жертвували: повітові ради у Львові, Бібрці, Збаражї, Каміниці струм., Терезовлі і Долині, разом 800 К. Тов-о «Дністер» 400 К, «Ризниця» 00 К, «Задаткове Тов-о» в Зборові 300 К, о. Т. Кинасевич від парохїян Волкова і Підгородя 326-88 К і инші; найбільше жертв зложили сьвященники і парохїяни з деканатів ходорівського, скалатського і підгаєцького. На внесенє члена надзираючої комісії, о. дек. Пачовського, збори прийняли звіт секретаря і касєра і уділили виділови абсолютної, а о. крилош. Теодора Пюрка іменували почетним членом Товариства за заслуги около его розвитку. З доходу в 1904. р. приділено 800 К на корінний фонд, 7000 К призначено на запомоги для церков, а 51-09 К ухвалено перенести на 1905. рік. Опісля збори іменовали почетними членами Тов-а о. І. Кмищевича, ходорівського декана, о. І. Герасимовича, скалатського декана, о. Вол. Филиповського, ходорівського віцедєкана і о. Т. Кинасевича, пароха Підгородця, за заслуги около збираня обильних жертв для Товариства, та визначили 10 К місячної плати для секретаря і касєра. З черги відбули ся вибори виділу, до якого війшли: о. крил. Теодор Пюрко яко голова, вибраний через аклямацію, о. митрат Л. Туркевич, радн. Вол. Грабовеньскій, о. др. Т. Мишковскій, о. Ів. Давидович, о. К. Сенік, о. Ст. Мохнацкий, о. Іл. Паньковский і о. др. І. Жук; заступниками вибрані: о. Ант. Билинкевич, о. Ів. Рудович, о. Яр. Левицкий і о. М. Тупієв. Вкінці прийнято внесенє членів яко директиву для виділу: 1) не видавати запомог на внутрішнє окрашенє церков; 2) не давати церквам безворотних запомог, а лише опрочентовані позички; 3) позволити виділови в случаю очевидної і конечної потреби признавати одній церкві більшу запомогу навіть з поминенєм прочих просячих; 4) поручити виділови просити «Ризницю» в Самборі, аби она більшими датками спомогала Товариство.

— **Народні віча в Рогатинщині** відбудуть ся: 1) в Болшівцї дня 22. с. м. о год. 1. з полудня, 2) в Букачівцях дня 23. с. м. о год. 10. рано, 3) в Бурштині дня 29. с. м. о год. 11. рано, 4) в Рогатині дня 5. липня о год. 2. з полудня.

— **З львівського університету.** Деканом богословського виділу вибрано на слїдуючий рік кс. д-ра І. Жуковського, деканом філософїчного виділу д-ра Рудольфа Зубера, а деканом лікарсько-

го виділу д-ра Імануїла Махека. — Ректором університету вибрано д-ра Антона Глюзїнського.

— **Похорони архієп. Йосифа** відбули ся в неділю в Будапешті. Моші покropив єпископ Майлях в окруженю численного духовенства. В похороні взяли участь цїсар, архієпїзї, заступники чужих монархів, міністри, президенти державної ради і угорського сойму, державні достойники і мн. ин. По похоронах виїхав цїсар о 6. год. вечером до Відня.

— **Заходом «Сокола» в Залєві,** п. львівського відбула ся в неділю велика людова забава, в котрій крім Соколів з Зелєва взяли участь і Соколи з Рїсни рускої і Козич. Звиш триста осіб дорослих і малих стануло до забави, котра зачала ся величавою дефілядою Соколіства. Відтак наступили забави як перегони в мішках, день та ніч, чорний лицар і п. Навіть дощ не розігнав розбавлєних Соколів, бо і тоді зібрані під зелєним парасолом ліса забавляли ся співами. По дощи забава вєла ся дальше дуже охочо і закінчила ся пізно в вечір, при чім одєн з присутних подякував іменем всіх о. Рибчакови, місцевому парохови, за труди коло молодого Товариства, відтак по відспіваню «Ще не вмерла» всі розійшли ся домів.

— **Майстерські курси.** Відділ для піддержаня промислу при міністерстві торговлі у Відні устроєв майстерські курси для мужєских кравців, шевців, столярів, тєслів, єлюсарів і гальвано-техніків. Ті курси мають на цілі висше виобразованє згаданих ремесел. Курси відбувають ся 4 до 6 разів на рік і кождий трєває 6 зглядно 8 тижнів. О принятє на курси можуть убігати ся майстри і чєладники в віці від 24 до 45 лїт. Знанє німецкого язика пожаданє для зрозуміня викладів. Ученики котрі викажуть ся сьвідєцтвом убожєства, одержать стипєндії, а просьби о них трєба вносити до міністерства торговлі. Просьби о принятє на курс і о уділенє стипєндії мають бути уложєні в німецкий язич, без стємпля, під адресою виділу для піддержаня промислу в міністерстві торговлі (Gewerbe-Förderungsdienst des k. k. Handelsministeriums in Wien IX. 2, Seeringasse 9). З огляду на те, шо на майстерські курси у Відні доси дуже мало аголосувало ся учеників з Галичини, було би пожаданим, аби наші ремісники згаданих профєсій покористували ся доброю нагодою і не залишили зголосити ся як найчисленїйше.

— **З львівської єпархії.** Завідательства одержали оо.: Іван Чарторинський в Цуцїлівцях, Ол. Гвоздецкий в Кинашеві, Евст. Барановский в Кабарівцях і Іполит Хоми в Дмитровцях. — Сотрудниками назначєні оо.: Ник. Кравців в Болотні, Ник. Демків в Ставчанах, Теод. Кузьмів в Бродях і Стеф. Яворский в Рудниках. — Розписаний конкурс на сотрудника при соборній церкві св. Юрія з рєчицєм до 10. липня. — О. Юл. Твардєвич одержав канон. інституцію на парохію Копянку.

— **З перемискої єпархії.** Завідательства одержали: монах чина св. Вас. вел. Ігн. Тисовский в Дрогобичі і Юл. Дацій в Кристиньцях. — Правительство продовжило на одєн рік дотацию з релїг. фонда для прив. сотрудника в Завадчї, ліського деканата. — Відпустку для покріпленя здоровля одержали оо.: Ал. Саноцкий, Конст. Миколаевич і Теод. Карпак на 8 неділь, Іван Литинський, Теодор Дорик, Іван Кобрин, Іван Хотияєцкий, Ал. Лебєдович, Волод. Венгриянович з Наконєчного і Ант. Слопский на 6 неділь, Йосиф Козакєвич на 5 неділь і Мих. Гандак на 7 неділь.

Всячина.

— **Напад на сьвященника.** Коли онодї вертав з робітничого віча в Рорбах кс. пралат Шайхер, посол до державної ради і член кр. виділу Долишньої Австрії, напали на него робітники з противного табору і тяжко его поранили. Кс. Шайхера перевезено до Ст. Пельтен, де лікарі осотрали хорого. Ліве око у хорого, після орєченя лікарів, страченє. Напасниками були страйкуючі робітники з фабрики машин Гайнца, котрі перед кількома днями побили також Гайнца. Жандармерия арештувала дєсятьох робітників.

— **Як зничити блатат?** Блатат (Centaurea Cyanus) належить до бурянів, шо дуже висєсають рілю і є небезпєчнї для озимин, а особливо для пшєниці, котру блатат присєдє так, шо зменшити може її збір в великій мірі. Блатат належить до рости однорічних але зимуючих, так само як озимє збіжє. Сли появить ся блатат і в весняних збіжях, в картоплях, то він був перезимований і не зничений оркою. Блатат множить ся лише з насія. В добре прочищенім зерні насія блатату нема, але оно висєнує ся на рілю з цвітю або вивозить ся з обірником з соломи, перерослої блататом. Блатат зничить ся лише покладами зроблєними в час і тонко, на котрих він сходить, а потому зничить его добра, старанна орка. Коли орка є недбала, сли полишає паси нетиканой сподом рілі, то ті паси стають ся гніздом, в котрім розводить ся наново і блатат і всякї инші буряни. Озимини, о котрі боїмо ся, чи на них не кинє ся блатат, бо его було попередно повно на сій рілі, належить з

початком весни остро зборонувати, чим молоді дрібні ростинок блатату (і инших бурянів) будуть зничєні. Старанна управа рілі, вчаснє її покладає і старанна орка, а попри тим управа ростинок окопових і листястих (конич, біб) — се є способи, котрима можє блатат зничити на рілі до чиста.

Посмертні оповідки.

— **О. Павло Виницкий,** декан і парох в Грушатичах, нижанківського деканата, упокоїв ся д. 19. с. м. в 55. році житя а в 29. р. сьвященства. В. є. п.!

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

Богдан Лепкий.

З весною.

Соловію малий,
Перестань щебетати!
Бо не годєн я в хатї своїй
Від твого сьпіву мати.

Во той сьпів голосний,
То твоє щебетання
Повертає минулі літа,
І минуле кохання.

Ось, здасть ся мені,
Тї літа не минули,
Лиш втомивши ся жаром палким
На хвилину заснули.

І здасть ся мені,
Що нїм місяць засьвітить,
Розцвітуть ся на ново в душі
Любови ярї квіти.

Запнуть в жилах кров,
Як потоки на весну,
Ах, бо має правдива любов
Якусь силу чудєсну.

Запалять ся думки,
Як зьвізди на блакіті
І вірлом сьмакрилим вони
Понесуть ся по сьвітї.

А між ними одна,
Як рання зоря, — мрія
І як сонце велике, ярке
Розгорить ся надія.

І не буде мені
На всьому сьвітї впину,
Як наскучить болото землі
То до неба поляну.

А наскучить ся рай,
То знов на землю впаду
І до тебе, найкрасша, прийду
На вечірню розраду.

І розкажу тобі,
Де бував я, шо видїв,
Що подобав собі, полюбив
А шо я ненавидїв.

Як взористий килим
Кину думи під ноги
І по ньому на стрічу життя
Підємо без тривоги.

Соловію малий,
Перестань щебетати,
Бо не годєн я в хатї ніяк
Від твого сьпіву спати.

Телеграми

з дня 21. червня.

Відєнь. Перекий шах виїхав вчєра з Відня до Контр-Кєсєвїль у Франції до купєлїв. На двірци попрощав его цїсар.

Атєни. Король поручив Ралїому утворити

новий міністерський кабінет. Ралі застеріг собі два дні до надуми.

Берлін. Voss. Ztg. доносить, що в Царській Селі відбули ся збори кількох соток офіцерів гвардії, які ділять ся на дві партії. Одні стоять по стороні цариці-вдови, а другі по стороні царя Миколи II. Перші бажають приневолити царя до абдикації і посадити на престолі его брата Михайла, або стрія Володимира.

Мадрит. Наслідком неухвалена привительству заяви довіря кабінет подав сл до димісії, яку король прийняв.

Colosseum

в пасажи Германів
при ул. Соняшній у Львові.
від 1. червня до 16. 1905.

Нова сензаційна програма.

Щоденно о 8. год. вечер представлене. В неділі і свята 2 представлення о 4. год. попол. і о 8. год. вечером, Що п'ятниці High-Life представлене. Білети вчасніше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. З купленим білетом на фотелі, льожі і I-рядні крісла можна їхати даром на представлене омнібусами Кольосею, які ждуть коло Віденської Каварні.

Книгарня Наукового Товариства ім. Шевченка

у Львові (ул. Театральна ч. 1) повідомляє, що має на складі отсі новини: II том „Історії України-Руси“ Грушевського, II вид. брош. 7-50 К, опр. в полотно 8-90 К, опр. в півшкірок 10 К, Лепкого „В горах“ гарно оправні по 2 К, „За красою“, альманах в честь Кобилянської, брош. 3 К, опр. 4 К. — При замовленю оправлених книжок просимо подавати, якої краски має бути оправа.

Важке для іхтересовахих.

По цінах найміреннішх і найліпшої якості продаємо і доставляємо всякі матеріали як такж фабричні вироби потрібні до будови. В заступстві доставляємо до будови печні кафлевих або каміничкових «побільшувач тепла». Кредитова Спілка будівничих ул. Третого Мая ч. 7. у Львові.

Ярослав Лопатинський.

Русалка,

вальс на фортеп'яні.

— Ціна 2 К; голоси на оркестру 3 К. —

Моя думо...

Слова І. Гаврилюка.

Пісня про сопран або тевор. — Ціна 1 К. Набути можт у всіх книгарнях; головний склад в Книгарни товариства ім. Шевченка у Львові ул. Театральна ч. 1.

Читайте!

Читайте!

Повне видане Творів ТАРАСА ШЕВЧЕНКА коштує лише 2 корони!

Товариство „Просвіти“ бажаючи, щоби в кожній руській хаті находили ся Твори Тараса Шевченка, видано сими днями найдешевший збірник сих творів п. з. „ПОЕЗИІ Т. ШЕВЧЕНКА“. Книжка, оправлена в полотно з золоченими витисками, може бути найгарнішою окрасою руських хат. Папір веліновий, формат на взір європейських клясиків, сторін 698.

При замовленю 10 прим. даємо 10% опусту. Висилає ся тільки за надісланем 2 кор. 30 сот. на адресу: **КАНЦЕЛЯРІЯ „ПРОСВІТИ“ у ЛЬВОВІ** (Ринок ч. 10).

Видає і відіовідає а редакцію: Лев Лопатинський.

Контора виміни

д. к. упр. гал. акц.

Банку Гіпотечного

з купує і продає

всякі

папери цінні

і МОНЕТИ

по найдешевшім курсі денним не числячи ніякої провізії.

Всі календарі і часописи можна набувати в „Сокільськiм Базарі“.

Товариство взаїмного кредиту

„Джістер“

стоваришене зар. з обмеженою порукою у Львові (Ринок ч. 10)

прймає вмадки до опроцентованя на 4 прц. і оплачує за вкладчиків податок рентовий; для ошадженя коштів послідки можна прислати гроші чеками Щадниці почтової; вкладати може кожний, навіть і нечлени; на жадане звертає ся вкладку кожного часу, навіть без виповідженя (за есконтом).

ПОЗИЧКИ уділяє „Джістер“ своїм членам на 6 прц. сідату гіпотечних позичок розкладає ся до 15 літ; при 30 ратах 1/2-річних вносить рата амортизаційна (на капітал і відсотки) 5%; до позичок вимагає ся першої гіпотекі або доброї поруки.

На парделяцію і купно більших обшарів треба звертати ся за позичками до „Джістера“.

Членами можуть бути тільки члени обезпечені в „Джістері“.

Чистий зиск розділяє ся межі членів яко дивіденди від уділів і на добродійні цілі. — До тепер уділив „Джістер“ на церкви, бурел, школи і т. д. 31.738 К.

Стан фондів Товар. кредитов. „Джістер“ 31/12 1904

Вкладки: 1,783.673 К.
Уділи членів: 133.117 К.
Ф. резервовий і ин.: 26.576 К.
Позички уділені: 1,616.402 К.
Цінні папери: 123.627 К.
Локації: 169.456 К.
На рах. біжучім: 81.968 К.

Литки **СОКІЛ** можна набувати в „Сокільськiм Базарі“ у Львові і у всіх торгвлях вкраю.

Розклад залізничних поїздів від 1. мая 1905. (Час середно-європейский).

о год.	Приходять до Львова (головний дворець):	о год.	Відходять зі Львова (головний дворець):
6:00	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Хирова	6:15	до Іцкан, Яс, Потутор, Керезмезе, Чорткова
6:10	з Іцкан, Чорткова, Калуша, Делятина (чер. Коломню 1/6—30/9 вкл. в нед. і свята), Керезмезе	6:30	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Гусятина.
7:30	з Рави руської, Сокала	7:30	до Лавочного, Пешту, Калуша, Борислава
7:20	з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів	6:55	до Яворова
7:29	з Лавочного, Пешту, Борислава, Калуша	8:25	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Праги,
7:50	з Рави руської, Сокала	8:35	до Кракова, Відня, Праги, Освєнцима
8:05	з Станіславова, Жидачева	9:00	до Самбора, Хирова, Івонича, Н. Санча,
8:15	з Самбора, М. Ляборча, Сянока, Хирова	10:55	до Іцкан, Калуша, Потутор
8:18	з Яворова	9:20	до Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів, Делятина, Заїцк
8:50	з Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги	11:11	до Белзця, Сокала, Любачева
11:45	з Ярослав, Стрия, Борислава	2:00	посп. до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Чорткова, Заліцк, Гусятина
10:35	з Ряшева, Лавочного, Калуша, Любачева	2:40	посп. Іцкан, Потутор, Калуша, Чорткова, Керезмезе
11:05	з Коломні, Жидачева, Потутор, Керезмезе	2:50	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Праги
11:55	з Підволочиск, Гусятина, Копичинець, Козови	2:55	до Лавочного, Дрогобича, Калуша
1:30	посп. з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Н. Санча	4:10	до Ряшева, Любачева, Хирова.
1:40	посп. з Іцкан, Чорткова, Калуша, Заліцк, Кіца	4:20	до Самбора, Хирова, Сянока
11:50	з Самбора, Ясла, Сянока, Івонича	5:58	до Яворова
2:30	посп. з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів, Грималова, Гусятина, Копичинець, Козови	5:50	до Коломні, Жидачева, Керезмезе (1/6—30/9)
3:45	з Стрия, Тухлі (1/6—30/9), Сколього (1/6—30/9)	6:35	до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги,
4:32	з Яворова	6:25	до Лавочного, Пешту, Хирова, Борислава, Калуша
5:01	з Сокала, Белзця, Любачева	7:30	до Рави руської
5:25	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Освєнцима	9:00	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів
5:45	з Іцкан, Жидачова, Калуша, Новоселиці	10:05	до Перемишля (1/6—30/9 вкл.), Хирова, Івонича
8:40	посп. з Кракова, Відня, Берліна, Праги, Івонича	10:40	до Іцкан, Чорткова, Заліцк, Делятина, Сучави
9:10	з Іцкан, Чорткова, Потутор, Керезмезе	10:55	до Самбора, Хирова, Закопаного
9:50	з Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги	11:00	до Кракова, Відня, Броцлава, Варшави
9:20	з Самбора, Хирова, Сянока, Ясла	11:05	до Підволочиск
10:20	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Заліцк, Скали, Іваня пустого, Гусятина	11:10	Іваня п., Скали, Гусятина, Потутор
10:50	з Лавочного, Пешту, Калуша, Борислава,	11:10	до Стрия, Дрогобича, Борислава
12:20	посп. з Іцкан, Яс, Царгорода, Жидачева, Заліцк	12:45	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги
2:31	посп. з Кракова, Берліна, Варшави, Відня, Праги	2:51	посп. до Іцкан, Керезмезе (від 1/6—30/9), Калуша
	на дворець „Підзамче“	4:15	до Кракова, Відня, Броцлава, Берліна, Праги,
7:00	з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів		з двірця „Підзамче“
2:15	посп. з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів,	6:43	до Підволочиск, Бродів, Київ, Одеси, Гусятина
5:15	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Заліцк, Потутор, Іваня пустого, Скали, Гусятина, Грималова	11:15	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Потутор
	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець	2:13	посп. Підволочиск, Бродів, Київ, Одеси, Гусятина
10:02	Чорткова, Заліцк, Іваня п., Скали, Гусятина	9:21	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів

ПОЇЗДИ ЛЬОКАЛЬНІ.

Приходять на головний дворець:

з Брухович від 14/5 вкл. 10/9 6:50, 7:50 рано, 9:55 передполуд. (тільки в неділі і римо-кат. свята), 1:46 попол. (тільки в неділі і р.-кат. свята); 3:05, 4:16, 5:00 попол., 7:41, 8:55 вечером.
з Янова 8:18 рано, 1:15, попол. (від 1/5 до 30/9 вкл.), 4:32 попол., 8:45 вечером (від 14/5 до 10/9 вкл.) і 9:25 вечером (від 14/5 до 10/9 тільки що неділі і свята).
зі Ширця 10:10 вечер (від 1/6 до 10/9 вкл. в неділі і свята).
з Любіня 10:10 вечером (від 14/5 до 10/9 вкл. що неділі і свята).

Відходять з головного двірця:

до Брухович (від 14/5 до 10/9 вкл. 5:50 рано, 8:30 рано (тільки що неділі і свята р.-кат.); 12:30 попол., (тільки що неділі і свята р.-кат.), 2:10, 3:20 попол. 6:10, 7:30 і 7:55 веч.)
до Рави руської 11:15 в ночи кожної неділі.
до Янова 6:55 рано, 9:15 передпол., (від 1/5 до 30/9 вкл.) 1:35 попол. (від 14/5 до 10/9 вкл. в неділі і свята), 3:08 попол. (від 14/5 до 30/9 вкл.) і 5:58 пополудни, до Ширця 1:55 попол. (від 1/6 до 10/9 вкл. в неділі і свята), до Любіня вел. 2:15 попол. (14/5 до 10/9 вкл. в неділі і свята).

ЗАМІТКА: Час середно-європейский рикнит ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12. год. 36 мин. часу львівського. — Нічні години від 6. вечер до 5:59 рано обведено рамками. — Звичайні білети їзди як і всякі инші білети, іпостроєні провідники, розклади їзди і т. п. можна набувати в містовім бюрі д. к. держ. залізниць, Пасаж Гавсмана ч. 9.

З друкарні В. А. Шийковського.